

**Liikennevaliokunnan mietintö n:o 23 hallituksen esityksestä
laiksi tieliikennelain muuttamisesta**

Eduskunta on 8 päivänä huhtikuuta 1994 lähettänyt liikennevaliokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 38.

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina ylitarastaja Eija Maunu liikenneministeriöstä, lainsäädäntöneuvos Mikko Puumalainen oikeusministeriöstä, liikkuvan poliisin päällikkö, poliisiylijohtaja Teuvo Veijalainen sisäasiainministeriöstä, johtava lakimies Juha Tukiainen Autorekisterikeskuksesta, apulaisnimismies Harry Holmberg Suomen Nimismiesyhdistyksestä, osastonjohtaja Matti Järvinen Liikenneturvasta, toimitusjohtaja Lauri Säynäjoki Suomen Taksiliitosta edustaen myös Suomen Kuorma-autoliittoa ja Suomen Linja-autoliittoa sekä insinööri Rickard Gunell Autoliitosta.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tieliikennelakia siten, että liikennerikkomusten seuraamusjärjestelmän avulla nykyistä paremmin voitaisiin ehkäistä toistuvaa syyllistymistä liikennerikkomuksiin ja ohjata liikennerikkomuksiin syyllistyneiden kuljettajien liikennekäyttäytymistä sääntöjä noudattavaksi. Liikennerikkomuksiin puututtaisiin nykyistä aikaisemmassa vaiheessa ja asteittain kiristyvin toimenpitein.

Uusien vastikään ajokortin saaneiden kuljettajien tekemiin liikennerikkomuksiin ehdotetaan puututtavaksi aikaisemmassa vaiheessa kuin kauemmin ajaneiden kuljettajien tekemiin rikkomuksiin. Uusien autoilijoiden ajokäyttäytymistä seurattaisiin tiukemmin vähintään puolentoista vuoden ajan ennen pysyvän ajokortin saamista. Tiukempi seuranta koskisi myös moottoripyöräilijöitä. Uuden kuljettajan nopeusrajoituksen ja sitä osoittavan tunnuksen käytöstä on myös tarkoitus luopua.

Hallituksen esityksessä mainituista syistä ja saadun selvityksen perusteella valiokunta pitää lakiehdotusta tarpeellisenä ja puoltaa sen hyväksymistä seuraavin huomautuksin ja muutosehdotuksin.

Liikennevaliokunta pitää lakiehdotusta kokonaisuutena tarkastellen perusteltuna. Liikenneturvallisuussyistä on tarpeen ehkäistä toistuvaa,

lievää vakavampaa syyllistymistä liikennerikkomuksiin. Ratkaisu ei kuitenkaan ole täysin yksiselitteinen, sillä rikkeissä ei aina ole kysymys jatkuvasta piittaamattomuudesta liikennesäännöistä. Lisäksi seuraamusten kasaantumista vähäisistä rikkeistä tulee välttää. Tämän vuoksi liikennevaliokunta ehdottaa, että nykyiset rikesakon piiriin kuuluvat vähäiset ylinopeusrikkomukset jätettäisiin ajokieltorikkomusten ulkopuolelle, koska ne voidaan rinnastaa muihin rikesakkorikkomuksiin, jotka ovat yleensä vaaraa aiheuttamattomia.

Lakiehdotuksen 75 §:n mukainen muistutuskirje, jossa varoitetaan ajokorttitoimenpiteestä seuraavan rikkomuksen jälkeen, on ajatuksena myönteinen ja saattaakin joissakin tapauksissa vaikuttaa ennalta ehkäisevästi. Liikennevaliokunnan käsityksen mukaan Autorekisterikeskuksen lähettämä kirje ei tule toimimaan toivotulla tavalla rekisteriviiveen vuoksi ja siksi, että kirjeet eivät täsmällisesti tavoita kohderyhmäänsä. Ajokorttirekisteri päivittyy hitaasti ja rikkeentekijä voi saada muistutuskirjeen vasta usean kuukauden jälkeen edeltävästä rikkeestä. Siinä ajassa hän voi joutua ajokorttitoimenpiteen kohteeksi jo ennen kirjeen saapumista. Ajokorttirekisterin osoitetiedot eivät ole nykyisin ajan tasalla, koska muutosilmoitus ei ole pakollinen ja yhä useampi jättää ilmoituksen tekemättä.

Liikennevaliokunnan käsityksen mukaan kirjallinen muistutus tulevasta ajokorttitoimenpiteestä tulisi antaa samalla kuin rangaistusvaatimus. Näin toimenpiteen ennalta ehkäisevä vaikutus voisi toteutua käytännössäkin. Tarkemat säännökset liikennerikkomuksiin syyllistyneille lähetettävästä muistutuskirjeestä annetaan asetuksella. Liikennevaliokunta pitää välttämättömänä, että muistutuksen ennalta ehkäisevää vaikutusta korostetaan ja muistutuksen nopean toteuttamisen edistämiseksi uudistetaan asetuksen lisäksi poliisihallinnon sisäisiä ohjeita ja määräyksiä.

Lakiehdotuksen 80 §:n uuden 2 momentin osalta valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että ehdotuksessa ei ole otettu huomioon mah-

dollisuutta antaa varoitus ajo-oikeudetta ajosta silloin, kun ajokieltoon määrääminen on ilmeisen kohtuutonta. Tällainen tilanne voi syntyä esimerkiksi silloin, kun ajo-oikeuden haltija siirtää perävaunulla tavaraa, mistä syystä kokonaispainosta tulee huomaamatta niin suuri, että se edellyttäisi luokkaa ylempää korttia. Valiokunta

ehdottaa varoitushähdollisuuden lisäämistä myös ajo-oikeudetta ajosta.

Valiokunta ehdottaa kunnioittaen,

että lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluvana:

Laki

tieliikennelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 3 päivänä huhtikuuta 1981 annetun tieliikennelain (267/81) 64 §:n 2 momentti, 71 §:n 1 momentti, 72 §:n 2 momentti, 75 §:n 2 momentin 4 ja 5 kohta ja 80 §, sellaisina kuin ne ovat 3 päivänä elokuuta 1990 annetussa laissa (676/90), sekä *lisätään* 75 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa 3 päivänä elokuuta 1990 annetussa laissa, uusi 3 ja 4 momentti, seuraavasti:

64, 71 ja 72 §
(Kuten hallituksen esityksessä)

75 §

Perusteet ajokieltoon määräämiselle

— — — — —
Ajo-oikeuden haltija on, jollei 78 §:n 2 tai 4 momentista taikka 80 §:stä muuta johdu, määrättävä ajokieltoon:

— — — — —
(4 kohta kuten hallituksen esityksessä)

5) jos hän on vähintään neljästi kahden vuoden tai kolmasti vuoden kuluessa syyllistynyt tämän lain nojalla rangaistavaan tekoon taikka (*poist.*) nopeusvalvontaa vaikeuttavien laitteiden kieltämisestä annetussa laissa (733/85) tarkoitettuun tutkanpaljastinrikkomukseen; tai

— — — — —
(3 ja 4 mom. kuten hallituksen esityksessä)

Helsingissä 12 päivänä tammikuuta 1995

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Saapunki, varapuheenjohtaja Kasurinen, jäsenet Kohijoki,

80 §

Varoitus

Poliisi voi ajokieltoon määräämisen sijasta antaa ajo-oikeuden haltijalle varoituksen, jos 75 §:n 2 momentin 4 ja 5 kohdassa tarkoitettujen liikenne rikkomusten, huomioon ottaen ajo-oikeuden haltijan vuosittainen ajomäärä ja muut olosuhteet, ei ole katsottava osoittavan piittaamattomuutta tieliikennettä koskevista säännöksistä ja hänelle niiden rikkomisista tuomituista tai määrättyistä seuraamuksista.

(2 mom. kuten hallituksen esityksessä)

Voimaantulosäännös
(Kuten hallituksen esityksessä)

Lahikainen, Mölsä, Rauramo, Rossi, Tennilä ja Vehkaoja sekä varajäsenet Kalli, Korteniemi ja Laitinen.